

2019

INVESTIGACE.CZ
výroční zpráva

- 1 Předmluva
- 2 Co jsme publikovali
- 3 Nejvýznamnější mezinárodní projekty
- 4 Dopad naší práce
- 5 Kde jsme byli
- 6 Úspěchy
- 7 Děkujeme za pomoc a podporu
- 8 Finanční závěrka

PŘEDMLUVA

Proč to děláme?

Jde o jednu z nejčastějších otázek, které se mi na veřejných debatách dostává. Odpověď je přitom jednoduchá. Protože rezignovat a nebojovat by v dlouhodobém výsledku bylo mnohem nebezpečnější.

Celosvětová společnost je polarizovaná, demokracie i média jsou v hluboké krizi, korupce roste nevídaným způsobem, lidé proto přestávají věřit nejen ve spravedlivý stát, ale i ve státní zřízení obecně. A přesto existuje velká část občanů, kteří této eskalaci jen tiše přihlížejí, ač mají co říct. Což by se mělo změnit.

Podobně jako na Slovensku by si i lidé v České republice měli uvědomit, že rezignace a podceňování vlastních možností, jak něco změnit, jsou krátkozraké a zbytečné. Společnost by se měla emancipovat, uvědomit si svoji moc, nepřestávat se ptát a vyžadovat skládání účtů a vysvětlení od těch, co za ni rozhodují. Například v tom, jak se utratí daně, koho bude naše země považovat za spojence či solidního partnera a koho ne, kdo má nárok na pomoc a koho je třeba potrestat.

Často stačí malé gesto, nenápadná podpora, zájem. I tohle dokáže změnit svět. Všem, kteří tato drobná gesta děláte, děkujeme. Bez Vás by to nešlo.

Pavla Holcová, zakladatelka a ředitelka

Slovensko rok po vraždě

Na začátku roku vyšla série článků k prvnímu výročí vraždy slovenského novináře **Jána Kuciaka** a jeho přítelkyně **Martiny Kušnírové**. Úvodní text popsal dobu a způsob, kdy albánská a poté italská mafie pronikly na Slovensko, napojily se na tamější vlivné politiky nebo byznysmeny a začaly korumpovat i slovenskou policii. Jak se Kuciakova smrt připravovala a co přesně dělali najatí vrahové den po dni, jsme zrekonstruovali na základě mnoha rozhovorů s pozůstalými a sousedy a ze záznamů bezpečnostních videokamer, ale i díky práci našich reportérů přímo na místě vraždy. Naopak pozadí Kuciakovy vraždy, kdo a proč si ji objednal, odkryly námi zveřejněné informace o slovenském podnikateli Marianu Kočnerovi a jeho propojení se špičkami slovenské politiky, justice a policie.

autor: Edin Pašović

Černé moře sahá do Česka

Pět článků z řady nazvané **Akta Oděsa** se zabývalo odkrytím korupce a zločineckého prostředí v černomořské Oděse a jeho propojením s Českou republikou. S pomocí ukrajinských kolegů z **Mykolajivského centra pro investigativní žurnalistiku** jsme takto identifikovali 27 pochybných osobností oděského veřejného života z řad tamních politiků, úředníků a podnikatelů – například současného starostu Oděsy **Gennadije Truchanova**, obviněného z defraudace 185 milionů hřiven (cca 142 milionů korun), který jezdí za byznysem i do Prahy, nebo oděského obchodníka s vojenským arzenálem **Igora Urbanského**, jenž vyvážel zbraně v zájmu Ruska třeba i do embargem zablokované a občanskou válkou sužované Sýrie. Jak jsme přitom zjistili, pochybný miliardář s oblibou a pravidelně zajíždí do Česka, kde načerpává další síly ve své luxusně renovované vile v lázeňském městečku **Kyselka** na Karlovarsku.

Domy na peníze

S českými lázněmi souvisela i série článků o jiných zbohatlících z postkomunistických států, kteří svou obchodní aktivitou negativně proměňují **Karlovy Vary** nebo **Mariánské Lázně**. Důsledkem je zvyšování cen tamních nemovitostí, úpadek poskytovaných služeb a kvůli vysokým nájům i postupné vyliďňování měst ze strany české populace. Kromě jiných podezřelých byznysmenů jsme popsali zástupce ředitele protikorupčního úřadu Ázerbájdžánu **Aliho Nagijeva**, jemuž v Mariánských Lázních patří největší a nejluxusnější hotel Evropa a další nemovitosti za více než miliardu korun. Oficiálně je přitom Nagijev ázerbájdžánským státním zaměstnancem s měsíčním příjmem několika tisíc korun. Na obdobný vzestup kosovských Balkánců v Karlových Varech pak upozorňoval náš článek o nekalém obchodníkovi se zlatem a za objednávku vraždy souzeném **Kolem Jakupim**, který v karlovarském hotelu Pupp řídí zlatnictví. Jeho partnerem je **Faton Gashi**, v Česku odsouzený ke dvanácti a půl letům vězení za organizování obchodu s 250 kilogramy heroinu.

V rámci projektu o lukrativních nemovitostech jsme využili i nové formy storytellingu a náš poslední článek ze série „Domů na peníze“ jsme vydali jako video nazvané **Kdo si kupuje Václavák?** Naše historicky první videoreportáž se zabývala jedním z největších developerských projektů na Václavském náměstí, v němž hrozilo praní špinavých peněz.

Ruská pračka značky Troika

Další tematický blok se jmenoval Ruská pračka jménem Troika a týkal se tunelování ruského státního rozpočtu a praní špinavých peněz. Nejprve jsme popsali, jak toto finanční schéma dlouhá léta fungovalo. Zbývající texty se zaměřily na následný osud nelegálně nabytých peněz, které ruští podvodníci perou formou koupě nemovitostí či luxusního zboží i přes Česko – například skrze našimi reportéry přiblíženou tajemnou ruskou rezidenci v pražských **Radlicích**. Na projektu jsme spolupracovali s mezinárodní sítí investigativních novinářů OCCRP a takto jsme přišli i na to, že skrze ruskou pračku Troika doputovalo na české účty různých jednotlivců i firem 4133 plateb v celkové výši **232 835 724 eur**. Něco přes šest miliard korun. Současné poměry v putinovském Rusku přiblížil i exkluzivní rozhovor s investigativním novinářem **Ivanem Golunovem**, zatčeným kvůli falešnému obvinění z prodeje drog.

Podvod 419 – ztracený poklad nigerijského prince

Koncem roku jsme otevřeli i téma odborníky nazývané **Scam 419**. Jde o pokoutní aktivitu, jež formou podvodných nabídek výhodných investic, nákupů či nečekaného dědictví usiluje o to, aby z důvěřivých uživatelů internetu vytáhla nemalé peníze. Abychom ukázali, oč přesně běží, vytvořili jsme sedm fiktivních postav, které po dobu několika měsíců s podvodníky komunikovaly. Jak jsme dále zjistili, neuvěřitelným a často až nelogickým návrhům, jak lehce získat miliony dolarů, často podlehnou díky chamtivosti nejen obyčejní lidé, ale i vzdělání a zkušení jedinci.

3

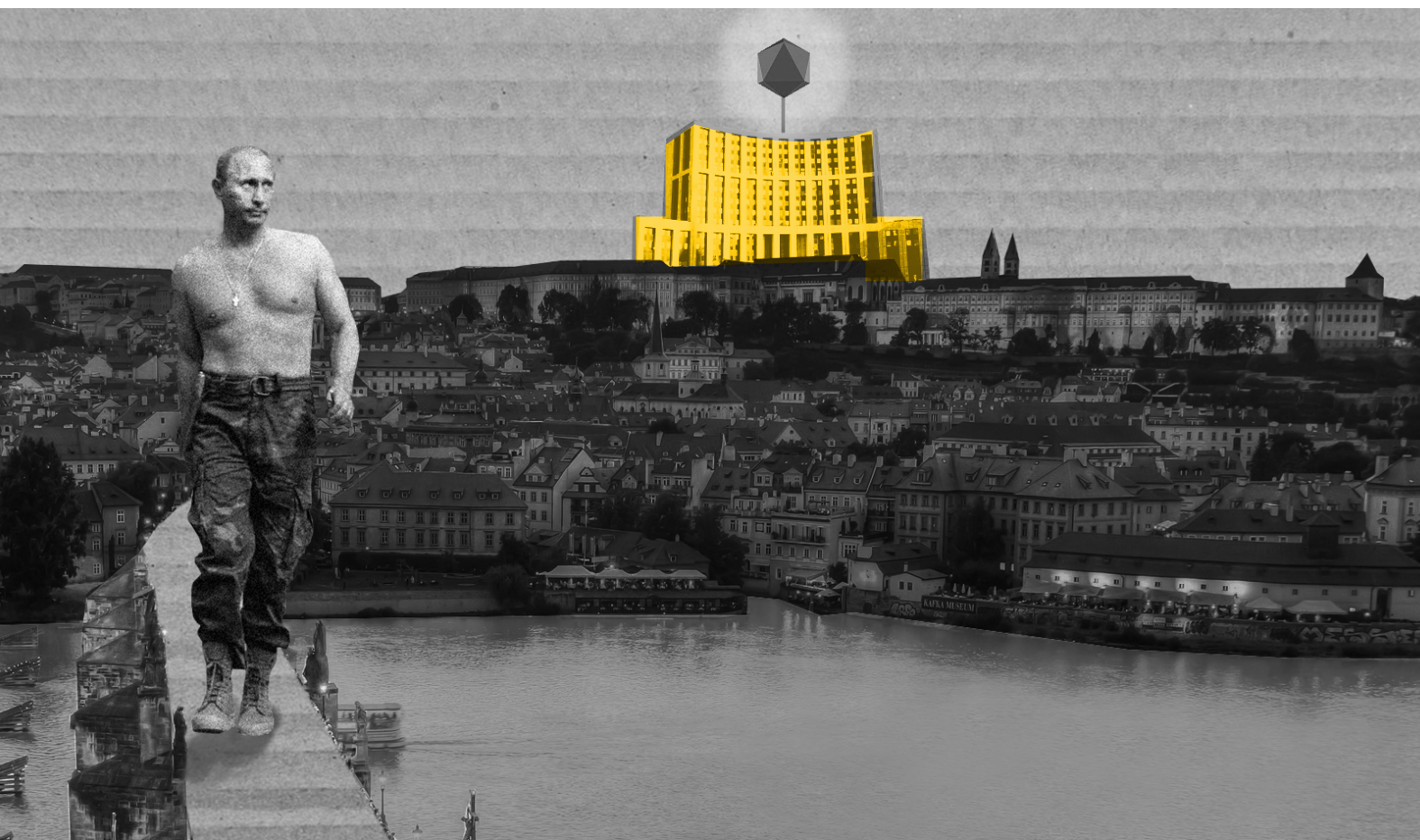
NEJVÝZNAMNĚJŠÍ MEZINÁRODNÍ PROJEKTY

Investigativní žurnalistika ve Visegrádu

Téměř po celý rok 2019 byl pro nás stěžejní investigativní projekt zaměřený na země Visegrádu, podporovaný **GACC (The Global Anti-Corruption Consortium)**. Na tématech jsme spolupracovali s našimi partnery **Átlátszó** a **Direkt36** z Maďarska, s polskou **Fundacja Reporterów** a slovenským **Investigatívnym centrom Jána Kuciaka**. Během roku jsme tak pokryli čtyři mezinárodní témata a zabývali jsme se vlivem Ruska a Číny ve střední Evropě, prodejem zbraní do Ázerbájdžánu a zneužíváním veřejných financí na provládní mediální propagandu v zemích Visegrádu. Práci na tématech jsme plánovali a organizovali při několika osobních setkáních s našimi partnery. Tento významný regionální projekt pokračuje i v roce 2020.

Naše první přeshraniční investigace se týkala činnosti **Mezinárodní investiční banky (MIB)**. Banka, založená v době komunismu se sídlem v Rusku, se rozhodla přesunout se do srdce Evropy. Maďarsko přivítalo „ruského trojského koně“, jak se o bance vyjádřila maďarská europoslankyně Zita Gurmaiová, s otevřenou náručí. Kromě typických bankovních aktivit měli pracovníci banky získat i diplomatickou imunitu. Mezinárodní investiční banka byla na investorském poli méně významným hráčem. Podle oficiálního sdělení podpořila v České republice průlomový projekt. Firma **Pilsen Steel** krátce po investici MIB ve výši 50 milionů eur ale vyhlásila bankrot. Česká továrna tak skončila v rukách ruské státní banky **Vněšekonom-bank**.

Co se dováží z Česka do Ázerbájdžánu? Zbraně – a to navzdory mezinárodním doporučením, k nimž se Česko hlásí. Investigace.cz detailně zmapovala, jak tuzemská ministerstva přivírala nad závaznými normami oči, aby vyšla vstříc potřebám českých zbrojařů. Zahraniční obchod s vojenským materiálem přitom funguje netransparentně, odborná veřejnost má velmi omezenou možnost jeho kontroly. Dokládá to i případ kontroverzního vývozu vojenského materiálu do Ázerbájdžánu, který před třemi lety realizovaly firmy holdingu **Czechoslovak Group (CSG)**, jenž patří zbrojaři **Jaroslavu Strnadovi**. Do jihokavkazské země, kam Evropská unie i **OBSE (Organizace pro**

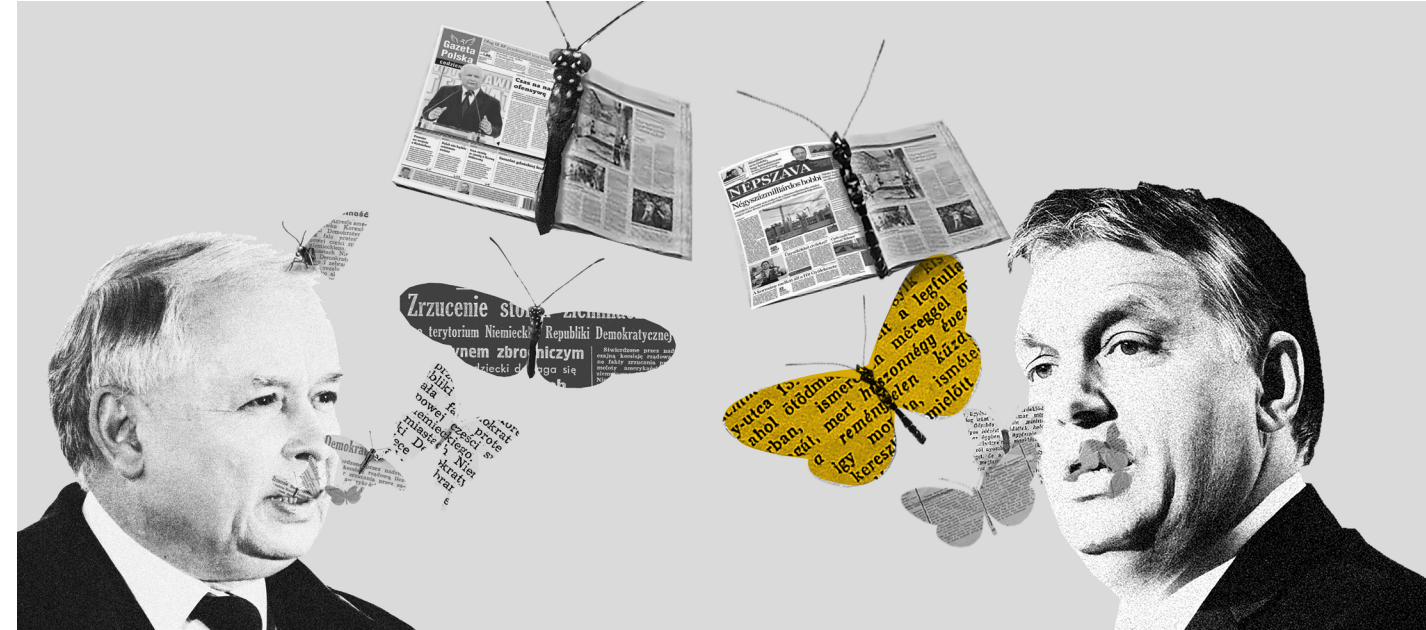
bezpečnost a spolupráci v Evropě) vývoz zbraní výrazně nedoporučují, tehdy dorazily **houfnice Dana a raketomety Vampir** české výroby. Když se touto výzbrojí ázerbájdžánská armáda v propagačním videu chlubila, vzbudilo to mimořádnou pozornost médií: Česko do Ázerbájdžánu bojová vozidla totiž oficiálně nevyváží. CSG tehdy přispěchala s prohlášením, že v souladu s licencí vyvezla jen podvozky. Detailně jsme popsali, jak se ve slovenské zbrojovce vlastněné holdingem CSG tyto podvozky proměnily na děla a raketomety, které přes Izrael následně doputovaly do válkou zmítaného Ázerbájdžánu.

Společnost **Huawei** se zařadila v posledních letech mezi klíčové telekomunikační hráče na evropském trhu. Experti na Čínu však naznačují, že by firma Huawei mohla využívat svou technologii k odposlouchávání a monitorování svých uživatelů a tato data pak poskytovat čínské vládě. Huawei ale tvrdí, že na rozdíl od americké NSA nikdy prokazatelně neodposlouchávala ani nesledovala evropské politiky.

Do prosince 2018 využívala technologie firmy Huawei – mobilní telefony, servery či routery – řada tuzemských orgánů státní správy, ministerstev, ale i politici, novináři, vědci, policejní složky a státní firmy. Huawei vyhrála veřejné zakázky v Česku, Maďarsku nebo v Polsku a měla tak poskytovat technické řešení stání infrastruktury.

Což by znamenalo, že výrobky Huawei jako routery nebo servery budou na ministerstvech, v jaderných elektrárnách, v záchranné službě nebo u policie. Američtí výzkumníci přitom neobjevili žádná přímo nainstalovaná „zadní vrátka“ (backdoor). Nenašli ani kód, který by čínským tajným službám umožňoval odposlouchávat soukromé hovory politiků nebo krást data.

V čem jsou tedy zjištění obsažená ve studii šokující, když v technologiích Huawei žádná rizika neexistují? Spočívají ve slově: Zatím. Bezpečnost těchto výrobků je tak špatná, že zadní vrátka tam mohou být kdykoli nainstalována, aniž by si majitel přístroje všiml jakékoli akce.

Svoboda médií je v ohrožení a Visegrádský region není výjimkou. V žebříčku sestaveném organizací Reportéři bez hranic se propadla celá V4.

Jedním z důvodů, jež vedou k neblahému propadu visegrádských zemí, je fakt, že důležitá média vlastní oligarchové. Další příčinou je však i stát – ten mediální scénu nemusí ovlivňovat jen problematickými zákony jako třeba v Maďarsku, ale také prostřednictvím peněz. V tomto směru představuje poměrně netransparentní zónu státem zadávaná reklama a inzerce v médiích.

Investigace.cz se spolu se svými partnery proto rozhodla blíže se podívat na to, do jakých médií putují peníze daňových poplatníků. Pokusili jsme se získat data o reklamě a inzerci, jež zadávají ministerstva nebo kraje, radnice a firmy,

v nichž má stát vliv, či které nakládají s veřejnými penězi. Některé odpověděly, jiné chtěly za tyto informace několikatisícové poplatky a odpovědi dalších nás nemile překvapily.

Tři česká ministerstva platila za inzerci v **Parlamentních listech** – potrálu kritizovaném za poskytování prostoru prokremelsky orientované dezinformační kampani a za šíření fám či zjevných nepravd manipulujících s veřejností. Tato ministerstva dohromady poslala Parlamentním listům za inzerci více než milion korun.

Jak **investigace.cz** zjistila, důvody těchto institucí byly bizarní. Prý chtěly omezit vliv Babišem ovládaného vydavatelství Mafra nebo mít klid od novinářů. Využívaly proto **Parlamentní listy** a platily jim za často neobjektivní informování.

Spoluotevřeli jsme Investigativne centrum Jána Kuciaka

Rok 2019 se stal významným pro slovenskou investigativní žurnalistiku. Vzniklo **Investigativne centrum Jána Kuciaka (ICJK)**, občanské sdružení, které se obdobně jako investigace.cz zabývá mezinárodním zločinem a korupcí a rovněž je i jediným slovenským partnerem mezinárodní sítě investigativních novinářů OCCRP. Naše zakladatelka Pavla Holcová je také členkou správní rady ICJK a stála při prvních aktivitách ICJK.

„Když jsem se procházela s Jánem Kuciakem po Bratislavě, tak jsme se zastavili před kasínem a já se ho zeptala, jestli by nechtěl založit něco podobného jako investigace.cz. On řekl, že by o to hrozně stál, ale zatím si na to netroufá. Jsem ráda, že toto centrum vzniklo, i když za pohnutých okolností. Myslím si, že by mohlo fungovat jako středisko pro všechny novináře, protože přes síť OCCRP máme přístup k jinak poměrně drahým databázím. A proto bych slovenské novináře chtěla vyzvat, aby se nebáli spolupráce,“

řekla na zahajovací tiskové konferenci Pavla Holcová.

Naše spolupráce s ICJK se rozběhla od samého začátku, jelikož Česko a Slovensko jsou stále hodně propojené, což bohužel platí i o organizovaném zločinu. Spolupracovali jsme na jednotlivých menších kauzách, v poměrně krátké době ale i na velkých projektech. Jedním z nich je například již zmiňovaný projekt podporovaný GACC zaměřený na země Visegrádu.

Druhým, ještě významnějším, se stal tzv. **Projekt 70**. Koncem roku 2019 mezinárodní síť investigativních novinářů OCCRP získala obsah policejního spisu k vraždě slovenského novináře Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové. Jednalo se o celkem **70 TB dat**. Policie zajistila data z telefonů, počítačů, bezpečnostních kamer a různých paměťových médií a po uzavření vyšetřování a podání obžaloby byla data předána síti novinářů v naději, že přimějí slovenskou justici v této kauze k zodpovědnému přístupu. Jelikož se po pročištění získaných dat jednalo o 57 TB – v historii mezinárodních žurnalistických případů bezprecedentní objem –, datový tým OCCRP je koncem loňského roku začal intenzivně zpracovávat a evidovat, aby bylo možné provést jejich další analýzu.

Obsah spisu vyhodnotilo OCCRP jako informace ve veřejném zájmu a rozhodlo se zpřístupnit je slovenským novinářům:

„Naším cílem je data zpřístupnit k analýze a uchovat je v bezpečí mimo území Slovenské republiky. Poskytneme k nim přístup slovenským médiím, která uplatňují nejvyšší etické a žurnalistické standardy a která budou jednat především ve veřejném zájmu. Data by měla sloužit jako

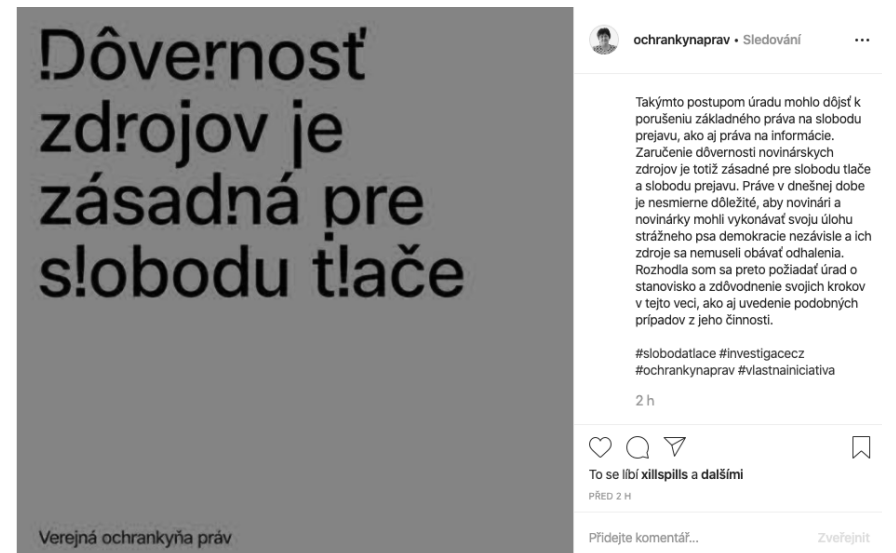
důvěryhodný zdroj ověření informací a případně vyvracení dezinformací a lží v souvislosti s vyšetřováním.“

Ještě před celkovým zpracováním těchto dat se v Projektu 70 objevila první kauza. Investigace.cz v datech našla video, na kterém Marian Kočner, slovenský podnikatel obžalovaný z objednávky vraždy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírové, nainstaloval skrytou kameru v kanceláři bývalého prokurátora Dobroslava Trnky. Jelikož se jednalo o eminentní veřejný zájem, video jsme zveřejnili na naší webové stránce. Kromě velké mediální odezvy jsme se setkali i s nepochopitelnou reakcí slovenského Úřadu pro ochranu osobních údajů, který nám v doporučeném dopise sdělil, že pokud neprozradíme zdroj videa, můžeme čelit pokutě až deseti milionů eur. V reakci na zastrašování naše redakce vydala veřejné prohlášení, že zveřejnění nahrávky bylo a je ve veřejném zájmu a identitu svých zdrojů budeme bezpodmínečně chránit. V této klíčové situaci se za nás postavili jak čtenáři, tak i náš donor Nadační fond nezávislé žurnalistiky.

„Nadační fond nezávislé žurnalistiky (NFNZ) ctí zásadu, že novináři mají právo na ochranu zdroje a obsahu informací, zejména pokud slouží k veřejnému zájmu. V případě situace, kdy novináři informují o bezprecedentním propojení generálního prokurátora s osobou obviněnou z účasti na tak závažném trestném činu, jakou je vražda dvou lidí, se bezesporu jedná o případ nejvyššího veřejného zájmu. Takováto interpretace zákonů spojených s GDPR (Obecné nařízení o ochraně osobních údajů) vytváří představu, že jsou nadřazeny svobodě slova. Zároveň se tím zakládá nebezpečný precedent, který může v budoucnu posloužit jako nástroj pro omezení svobody slova. Zákony spojené s GDPR musí být vykládány v souladu s ochranou práva na svobodu projevu, včetně práva na ochranu novinářského zdroje. Redakce investigace.cz má plnou podporu NFNZ v odepření vydání zdroje slovenskému Úřadu pro ochranu osobních údajů a vyzývá nejširší novinářskou veřejnost k tomu, aby se k podpoře redakce investigace.cz připojila.“

Slovenská veřejná ochránkyně práv Mária Patakyová pak na svém facebookém profilu vyjádřila nesouhlas s postupem úřadu:

4

DOPAD NAŠÍ PRÁCE

Za rok 2019 jsme výrazně zvýšili dosah naší práce. Podařilo se nám zvýšit čtenost webu o **58 %** oproti roku 2018, posílili jsme také základnu fanoušků na sociálních sítích a celkový dosah našich příspěvků. I nadále jsme se věnovali slovenským kauzám spojeným s kolegou **Jánem Kuciakem**, kromě silné české základny tak posílila i základna slovenských čtenářů.

Kromě publikací na webu jsme dosah článků zvýšili také publikováním skrze českého mediálního partnera **Deník N**, kterému jsme naše kauzy poskytovali. Dostupnost naší práce jsme podpořili i novým formátem, a to videem – na podzim 2019 jsme vydali první video ke kauze s názvem **Kdo si kupuje Václavák?**

58%

Takový byl nárůst dosahu na české a slovenské publikum za rok 2019.

57 TB dat

Množství dat získaných v rámci jednoho jediného projektu.

to, co děláme, má smysl

1

Nově otevřené investigativní centrum.

2+1

Dvě novinářská ocenění za naši práci a jednou finalisté.

10

Pokuta, kterou nám vyhrožoval slovenský úřad, pokud neodhalíme své zdroje.

miliónů eur

KDE JSME BYLI

V únoru 2019 jsme se zúčastnili konference **Uncovered - Investigative journalism for Europe**. Reportérka **Eva Kubániová** tam prezentovala závěry práce na projektu, který se zabýval militarizací patriotismu. Na projektu jsme spolupracovali s kolegy z V4. Naše zakladatelka Pavla Holcová vystoupila jako úvodní řečník a otevřela konferenci na téma, proč je práce investigativních novinářů důležitá. Pavla se ve svém prosluvu dotkla i vraždy kolegy Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové. Brutální akt měl významný dopad na žurnalistiku v našem regionu.

„Brzy budeme vědět, jak k vraždě došlo a kdo ji provedl. To, že vyšetřování dospělo k úspěšnému závěru, se podařilo i díky obrovské podpoře veřejnosti. Investigativní žurnalistika je považována za jeden z nejužitečnějších nástrojů v boji proti korupci. My investigativní novináři však musíme přehodnotit, jak oslovit více lidí a jak jim více přiblížit hodnotu informací, které přinášíme. Musíme lépe vysvětlit, že hodnota těchto informací může stát život některého z našich kolegů. Že píšeme příběhy, na kterých záleží.“

Investigace.cz se již každoročně účastní prestižního **International Journalism Festival** v italské Perugii. Pavla vystoupila jako editorka OCCRP našeho regionu v panelové diskuzi na téma, jak organizovaný zločin plánuje dlouhodobé investice a buduje si infrastrukturu. Skupiny organizovaného zločinu a zkorumpovaní politici používají národní a mezinárodní finanční infrastrukturu k obcházení zákonné regulace, aby vyprali obrovské množství peněz. Využívají přitom mezinárodní bankovní síť – jak jsme ukázali v článcích o ruském laundromatu Troika.

„České a slovenské banky hrály významnou roli v případech laundromatů a Panama Papers. My novináři čelíme nedůvěře českých občanů, kteří se domnívají, že v České republice žádná mafie neexistuje. Na Slovensku se situace změnila s vraždou Jána Kuciaka. Společně s ním jsme pracovali na příběhu, který odhalil vazby mezi italskou mafií 'Ndranghetou a slovenským premiérem Robertem Ficem. Vždy, když publikujeme nějakou kauzu, lidé se ptají: A co? Jaký to má dopad? Kolik lidí šlo do vězení? Nejsme však právníci, nejsme policie, nemůžeme se soustředit na věci, které by měly následovat. Když publikujeme kauzu, musíme se spoléhat na jiné lidi, například na aktivisty, aby dělali kampaně, chodili za politiky, stěžovali si a podnikli další právní kroky. Oni by měli donutit zodpovědné činitele, aby tito lidé byli trestně stíháni.“

Mezi další významné mezinárodní novinářské konference, kterých se každoročně zúčastňujeme, patří i **výroční konference** našeho klíčového partnera **OCCRP**. Loni byl na této akci přítomný celý reportérský tým investigace.cz. Během nabitého programu plného workshopů o investigativní žurnalistice, storytellingu a digitální bezpečnosti jsme si našli čas i na schůzky s našimi kolegy z V4 a naplánování dalších společných aktivit.

Nescházeli jsme ani na největší konferenci investigativní žurnalistiky na světě – **Global Investigative Journalism Conference** v Hamburku, kde se sešlo přes 1600 novinářů ze 130 zemí. Pavla byla jednou z diskutujících na téma, jak vyšetřovat vraždu kolegy novináře. Podle její vlastní zkušenosti nejsou novináři připraveni na to, že jejich kolega bude zavražděn. I přesto, že nic podobného neočekávají, měli by mít v redakci seznam bodů, jak se na takovou událost připravit.

Vražda našeho kolegy Jána Kuciaka a jeho snoubenky Martiny Kušnírové byla tématem i na konferenci v ukrajinském Kyjevu na novinářském festivalu **MezhyhiryaFest**. Eva a Pavla tam společně prezentovaly, jak se sbírala fakta k článku, který popisuje vraždu Jána a Martiny.

autor: Mezhyhirya Fest

Kromě nejvýznamnějších světových eventů pro novináře jsme byli aktivní i v České republice. **Paralelní Polis** ve spolupráci s **Nadačním fondem nezávislé žurnalistiky** připravily novinářské mikroforum **Hackováním za lepší novinařinu**. „Hackování“ v tomto smyslu nese pozitivní význam a návštěvníkům fóra novináři a datoví experti vysvětlovali, jak využívat data a moderní technologie k lepší novinářské práci. Mikroforum bylo součástí nového projektu, jehož cílem je vytvořit platformu pro sdílení zkušeností a šíření vědomostí formou coworkingového prostoru a vzdělávacích aktivit.

O nezávislé novinářině jsme diskutovali i na festivalu **Jeden svět**. O investigativní žurnalistice zaměřené na **Rusko** si společně s Ondřejem Kundrou z Respektu povídal náš reportér Jakub Šimák.

Loňské významné události Pavla ukončila v Mexiku jako jedna z řečnic na mezinárodním semináři **UNESCO** o boji proti útokům na novináře. Pavla zdůraznila důležitost zapojení veřejnosti, která v případě Kuciakovy vraždy požadovala její vyšetření a tím vytvořila velký tlak na odpovědné orgány a instituce. Klíčový aspekt, aby se takové vraždy vyšetřily, je mobilizace společnosti.

autor: Jeden Svět

ÚSPĚCHY

Článek o napojení italské mafie na slovenského premiéra

První českou **Novinářskou cenu** za rok 2018 jsme získali od našich čtenářů. Článek Jána Kuciaka „Talianska mafia na Slovensku. Jej chápadlá siahajú aj do politiky“, na kterém jsme spolupracovali a který jsme po jeho tragické smrti vydali společně s redakcí Aktuality.sk, získal **Česko-slovenskou cenu veřejnosti**. Článek odhalil, že nejmocnější italská mafia 'Ndrangheta se dostala až na slovenský Úřad vlády. Premiérova pohledná asistentka předtím pracovala pro mafiána Antonina Vadalú, který je v Itálii momentálně souzený za pašování drog.

Anglická verze článku byla rovněž nominována na globální novinářskou cenu **True Story Award**. Z téměř tisíce příspěvků přihlášených do soutěže jsme se dostali do užšího výběru 39 textů.

Zvláštní uznání Global Shining Light Award

Spolu s dalšími novináři ze sítě OCCRP jsme získali zvláštní uznání v prestižní mezinárodní soutěži investigativní žurnalistiky **Global Shining Light Award** za kauzu ázerbájdžánské pračky na peníze ze září 2017. Jednalo se o náročnou přeshraniční investigaci, která podrobně popsala, jak vládnoucí elity v Ázerbájdžánu těžily z komplexní operace praní špinavých peněz a rozbředlého fondu, v němž si ukrývaly peníze na ilegální aktivity. Bankovní záznamy odhalily, že během dvou let prošlo čtyřmi společnostmi se sídlem ve Velké Británii zhruba 2,9 miliardy dolarů. Ocenění bylo předáno na **Global Investigative Conference** v Hamburku.

autor: Global Shining Light award

Zmínky ve světových médiích

Velmi silný článek s názvem **Vražda**, který detailně popsal popravu našeho kolegy Jána Kuciaka a Martiny Kušnírové i události, jež jí předcházely, sdílelo několik předních světových médií a dostal se i do analýzy prestižní **Columbia Journalism Review (CJR)**.

„Na začátku jsme byli opravdu skeptičtí ohledně schopnosti slovenské policie vraždu řádně vyšetřit, protože v počátečním stádiu vyšetřování bylo mnoho chyb. Hýbalo se s těly, někdo otevřel okno na místě činu a čas smrti byl také špatně určený,“

citovalo CJR Pavlu a motivaci investigace.cz vyšetřit příběh vraždy kolegy vlastními prostředky.

Cena Nadačního fondu Avast

Naše zakladatelka a šéfredaktorka Pavla Holcová získala cenu třetího ročníku **Avast Foundation Awards** za mimořádnou práci, kterou přispívá k upevňování demokratických hodnot. Nadační Fond Avast tuto cenu udělil při příležitosti oslav 30 let svobody na konci roku 2019.

DĚKUJEME ZA POMOC A PODPORU

V roce 2019 byla naše práce financována především z příspěvků nadací a partnerských organizací a dále z darů od veřejnosti a firem. K naší práci také významně přispěla pomoc řady spolupracovníků a partnerů. Chtěli bychom na tomto místě vyjádřit velký dík všem podporovatelům. Důvěry a spolupráce všech partnerů a spolupracovníků si velmi vážíme.

Granty

Za příspěvky v roce 2019 bychom chtěli poděkovat **Open Society Initiative for Europe, Nadačnímu fondu nezávislé žurnalistiky a Nadačnímu fondu rodiny Orlických.**

Děkujeme také za podporu **Stiftung „Erinnerung, Verantwortung und Zukunft“, Impact Hubu, Robert Bosch Stiftung a n-ost Netzwerk.**

Finanční podporu jsme také získali díky projektovým partnerstvím s našimi mezinárodními partnery. Velký dík za dlouhodobou partnerskou spolupráci a technickou a finanční podporu patří síti **Organized Crime and Corruption Reporting Project.**

Dary

Prostřednictvím darů nás v roce 2019 podpořilo celkem **134** jednotlivých dárců z řad našich čtenářů.

Děkujeme za finanční dar firmě **General Bytes, s. r. o.**

Za významnou dlouhodobou podporu a přátelskou pomoc děkujeme firmě **Ecomail.cz, s. r. o.**

Projektová partnerství

Důležitým partnerstvím je pro nás členství v **International Consortium of Investigative Journalists.**

Děkujeme za projektovou spolupráci našim partnerům:

Átlátszó,
Direkt36,
Fundacja Reporterów,
Investigativní centrum Jána Kuciaka,
Mykolajivské centrum pro investigativní žurnalistiku
a Prague Civil Society Center.

Děkujeme za spolupráci planespotterské komunitě v ČR.

Spolupracovníci

Nepostradatelnou pomoc a podporu nám v roce 2019 poskytla řada spolupracovníků a přátel. Děkujeme:

Dáše Adámkové za účetní služby,
Kamilovi Koubovi za odborné poradenství,
Tomáši Němečkovi za právní poradenství,
Xenii Ovčarové za korektury,
Vendule Pazderové za korektury,
Kláře Richterové za pomoc během její stáže,
Arpádu Soltészovi za přátelství a spolupráci,
Alině Stryzhak za spolupráci během její stáže,
Jakubovi Stupkovi za přátelství
a dlouhodobou podporu organizace,
Martině Šlesingerové za účetní a ekonomické poradenství,
Sebastianu Štrosovi za pomoc během jeho stáže,
Zuzaně Švábkové za korektury,
Evě Vejvodové za mentoring.

Správní rada a dozorčí rada

Děkujeme také členům naší správní rady:

Filipu Lábovi,
Markétě Dobiášové
a Danielu Prokopovi

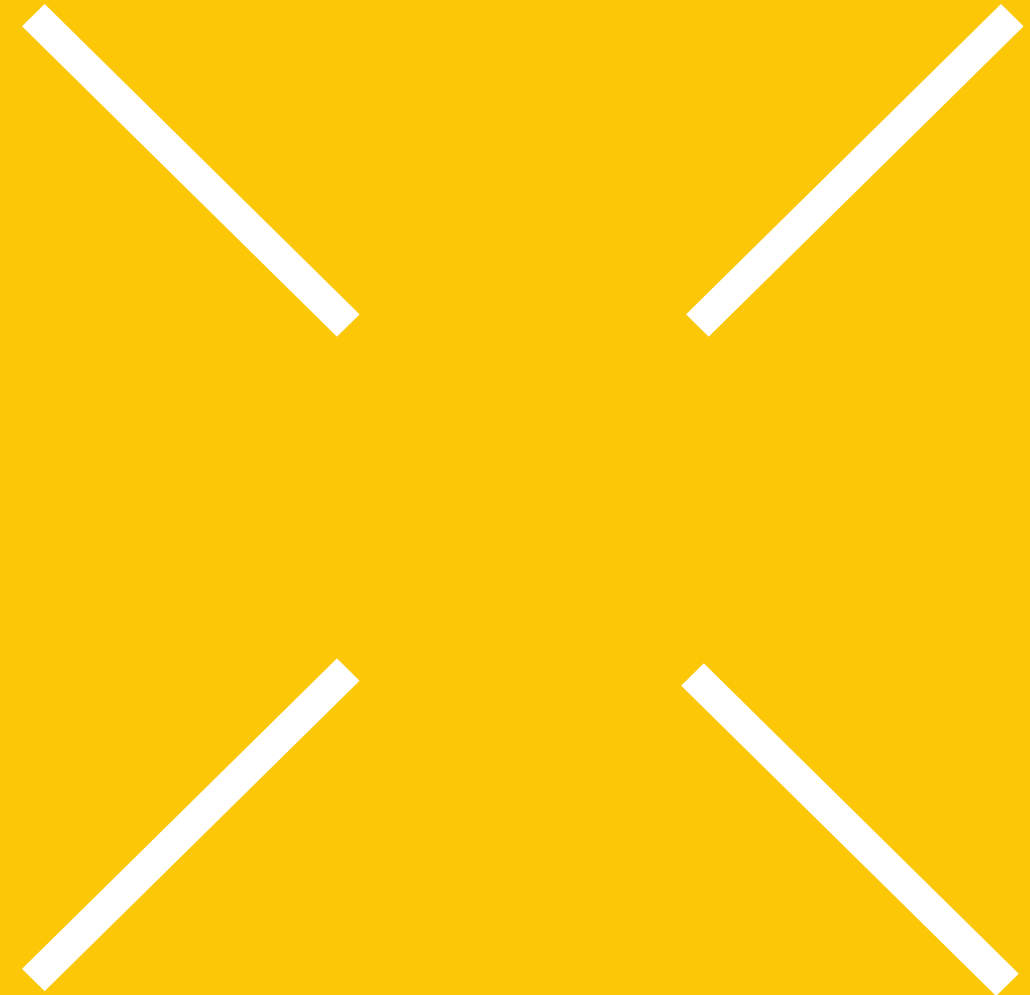
a členům naší dozorčí rady:

Marii Němcové,
Petrovi Janskému
a Liboru Pavlíčkovi

za podporu naší práce.

Tým investigace.cz tvořili v roce 2019

Hana Čápová, redaktorka
Veronika Divišová, fundraising
Jaroslav Formánek, editor
Pavla Holcová, ředitelka
Eva Kubániová, redaktorka
Nina Kodhajová, analytička
Marek Martinovský, redaktor
Lenka Matoušková, grafické práce
Lukáš Nechvátal, redaktor
Jakub Šimák, redaktor
Jan Tlapák, webový administrátor

PŘÍLOHA V ÚČETNÍ ZÁVĚRCE ZA R. 2019

I. Obecné údaje

Název úč. jednotky: České centrum pro investigativní žurnalistiku,
o.p.s.
Sídlo: Na Zderaze 1275/15, Praha 2
IČO: 01680081
Datum vzniku: 27.6.2013
Statutární orgán: Pavla Holcová, ředitelka
Zakladatel: Pavla Holcová
Vklad do vlastního jmění: 0

Průměrný přepočtený stav zaměstnanců v r. 2019: 0,25
- z toho členů statutárních orgánů: 0,25

Výše osobních nákladů v r. 2019 včetně zákonných odvodů: 80 tis. Kč
- z toho osobní náklady vynaložené na členy statutárních orgánů: 47 Kč

II. Informace o použitých úč. metodách, zásadách a zp. oceňování

Účetní jednotka vede účetnictví podle Vyhlášky č. 504/2002 Sb. a Českých účetních standardů pro účetní jednotky, u kterých hlavním předmětem činnosti není podnikání. Účetním obdobím je kalendářní rok. Rozvahovým dnem dle §19 odst. 1 zákona o účetnictví je 31.12.2019.

Pro přepočet údajů v cizích měnách na Kč je používán denní kurz ČNB.

Organizace účtuje o nákladech, výdajích, příjmech a výnosech příštích období, tzn. časově rozlišuje příjmy a výdaje mezi účetními obdobími, dolní hranice částky pro časové rozlišení není stanovena.

O přijatých darech určených na podporu činnosti organizace je účtováno jako o tvorbě účelového fondu. Vynaložené náklady jsou kryty zúčtováním fondu buď v okamžiku ukončení příslušného projektu, pokud nastane v průběhu účetního období, nebo nejpozději k rozvahovému dni. Zůstatek fondu může být použit na krytí nákladů hlavní činnosti v následujících účetních obdobích.

Účetní záznamy jsou zpracovávány pomocí software a jsou archivovány v souladu s §31 a §32 ZoÚ v příručním archivu účetní jednotky.

III. Doplnující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát

- hmotný majetek zatížený zástavním právem, příp. věcným břemenem: účetní jednotka nemá
- souhrnná výše pohledávek po lhůtě splatnosti: 0
- souhrnná výše záloh, závdavků, zápůjček a úvěrů poskytnutých v r. 2019 členům řídících a kontrolních orgánů: 0
- souhrnná výše závazků po lhůtě splatnosti: 0
- závazky kryté podle zástavního práva: účetní jednotka nemá

- závazky nevyúčtované v účetnictví a neuvedené v rozvaze: účetní jednotka nemá

- položka rozvahy B.2 Pohledávky celkem zahrnuje pohledávky za partnery v grantovém projektu ve výši 1 749 tis. Kč, projekt v r 2020 pokračuje a náklady vykázané partnery za období 2020 budou zúčtovány proti této pohledávce.
- položka rozvahy A.1 Jmění celkem je zůstatkem účtu 911-Fondy ve výši 3 949 tis. Kč.
- položka rozvahy B.III. Krátkodobé závazky zahrnuje závazky vůči finančnímu úřadu z titulu daně z příjmu fyzických osob a dále závazky vůči orgánům sociálního a zdravotního pojištění ve výši 3 tis. Kč. Žádný z těchto závazků není po lhůtě splatnosti.

IV. Přehled o přijatých darech

Přijaté příspěvky na úhradu nákladů činily v r. 2019 8 936 tis Kč, na krytí nákladů hlavní činnosti bylo použito 6 782 tis.Kč (včetně zůstatku fondů k 1.1.2019). Zůstatek účtu 911 Fondy k 31.12.2019 ve výši 3 949 tis. Kč je určen ke krytí nákladů neziskových projektů v dalších obdobích.

V. Výsledek hospodaření a daň z příjmů

Výsledek hospodaření za r 2019 je zisk ve výši 27 tis. Kč, daň z příjmu po uplatnění snížení základu daně podle §20 odst. 7 zákona o dani z příjmů je nulová.

VI. Významné události po rozvahovém dni

Mezi rozvahovým dnem a datem sestavení účetní závěrky nenastaly žádné události, které by měly významný vliv na účetní závěrku za r. 2019.

Praha, 22.7.2020

Statutární orgán: Pavla Holcová, ředitelka

ROZVAHA
ve zkráceném rozsahu
ke dni 31.12.2019
(v celých tisících Kč)

Název, sídlo a právní forma
účetní jednotky
České centrum pro investigativní
Na Zderaze 1275/15
Praha 2
120 00

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému fin. orgánu

IČO
01680081

Označení	AKTIVA	číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období	
a	b	c	1	2	
B.	Krátkodobý majetek celkem	Součet B.I. až B.IV.	6	2 039	4 493
B. II.	Pohledávky celkem		8	68	1 869
B. III.	Krátkodobý finanční majetek celkem		9	1 970	2 580
B. IV.	Jiná aktiva celkem		10	1	44
	Aktiva celkem	Součet A. až B.	11	2 039	4 493

Označení	PASIVA		číslo řádku	Stav k prvnímu dni účetního období	Stav k posled. dni účetního období
a	b		c	3	4
A.	Vlastní zdroje celkem	Součet A.I. až A.II.	12	1 956	4 034
A. I.	Jmění celkem		13	1 897	3 949
A. II.	Výsledek hospodaření celkem		14	59	85
B.	Cizí zdroje celkem	Součet B.I. až B.IV.	15	83	459
B. III.	Krátkodobé závazky celkem		18	83	442
B. IV.	Jiná pasiva celkem		19		17
	Pasiva celkem	Součet A. až B.	20	2 039	4 493

Sestaveno dne: 22.07.2020		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou	
Právní forma účetní jednotky		Předmět podnikání vzdělávací činnost	Pozn.:

VÝKAZ ZISKU A ZTRÁTY
ve zkráceném rozsahu

ke dni 31.12.2019
(v celých tisících Kč)

Název a sídlo účetní jednotky

České centrum pro investigativní
Na Zderaze 1275/15
Praha 2
120 00

Účetní jednotka doručí:
1 x příslušnému finančnímu orgánu

IČO
01680081

Označení	TEXT	Číslo řádku	Činnosti		
			Hlavní	Hospodářská	Celkem
			5	6	7
A. I.	Spotřebované nákupy a nakupované služby	2	3 391		3 391
A. III.	Osobní náklady	4	80		80
A. V.	Ostatní náklady	6	3 626		3 626
	Náklady celkem	Součet A.I. až A.VIII.	10	7 097	7 097
B. III.	Tržby za vlastní výkony a za zboží	14	210		210
B. IV.	Ostatní výnosy	15	6 914		6 914
	Výnosy celkem	Součet B.I. až B.V.	17	7 124	7 124
C.	Výsledek hospodaření před zdaněním	ř. 17 - (ř. 10 - ř.9)	18	27	27
D.	Výsledek hospodaření po zdanění	ř. 18 - ř. 9	19	27	27

Sestaveno dne: 22.07.2020		Podpisový záznam statutárního orgánu účetní jednotky nebo podpisový vzor fyzické osoby, která je účetní jednotkou	
Právní forma účetní jednotky	Předmět podnikání vzdělávací činnost	Pozn.:	